

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården och 2 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården och lagen om patientens ställning och rättigheter ändras. De uppgifter och den sakkunskap som den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården har ska utvidgas så att de förutom etiska frågor som gäller hälso- och sjukvården och patientens ställning också ska omfatta etiska frågor

som gäller det sociala området och klientens ställning inom socialvården. Eftersom delegationens uppgifter utvidgas föreslås det att delegationen också byter namn till den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården.

Avsikten är att de föreslagna lagarna ska träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Sedan den 1 oktober 1998 finns det inom social- och hälsovårdsministeriet en riksomfattande etisk delegation inom sjuk- och hälsovården. Enligt 2 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) tillsätter statsrådet för fyra år i sänder en riksomfattande etisk delegation inom hälso- och sjukvården som ska arbeta i anslutning till vederbörande ministerium. Delegationen ska på ett principiellt plan behandla etiska frågor som gäller hälso- och sjukvården och patientens ställning samt ge rekommendationer i dessa frågor. Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning.

Enligt 2 § i förordningen om en riksomfattande etisk delegation inom hälso- och sjukvården (494/1998) ska delegationen ta initiativ samt ge utlåtanden och rekommendationer angående etiska frågor inom hälso- och sjukvården, inklusive vårdetiska frågor, väcka en samhällsdebatt om dessa frågor, bi-

stå med sakkunnighjälp vid utvecklandet av hälso- och sjukvården samt lagstiftningen på detta område, insamla och förmedla information om etiska frågor inom hälso- och sjukvården och om den etiska diskussion som förs i andra länder angående hälso- och sjukvården, bland annat med hjälp av olika publikationer, samt följa utvecklingen inom hälso- och sjukvården och teknologins utveckling inom vården ur etisk synvinkel. Delegationens protokoll, publikationer och rekommendationer finns tillgängliga i ett allmänt datanät.

Den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården har en ordförande, en vice ordförande och högst 18 andra medlemmar. Medlemmarna är insatta i etiska frågor inom hälso- och sjukvården men minst 5 medlemmar är också insatta i etiska frågor inom det sociala området. Medlemmarna representerar de uppfattningar som råder bland dem som anlitar och dem som ordnar service, hos yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, inom juridiken, inom forskning som gäller människans sjukdomar och hälsa,

men också inom den etiska forskning som berör samhället. Av delegationens medlemmar ska enligt nämnda förordning minst fyra vara riksdagsledamöter. Social- och hälsovårdsministeriet har utsett en generalsekreterare för delegationen.

Enligt 4 § i förordningen om en riksomfattande etisk delegation inom hälso- och sjukvården ska delegationen ha en medicinsk forskningsetisk sektion. Sektionen tillsätts av social- och hälsovårdsministeriet. Sektionen är verksam som den nationella etikkommitté som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/20/EG av den 4 april 2001 och som gäller kliniska prövningar av humanläkemedel. Sektionen stödjer de regionala etiska kommissionerna inom sjukvårdsdistrikten i etiska frågor av principiell natur som gäller medicinsk och annan forskning inom hälso- och sjukvården och hjälper till med att ordna utbildning som gäller dessa. Dessutom ger sektionen det nationella utlåtande om kliniska läkemedelsprövningar som förutsätts då man utför internationella multicenterprövningar, om sektionen inte gett någon regional etisk kommission detta i uppdrag. Bestämmelser om sektionens och de regionala etiska kommissionernas uppgifter inom medicinsk forskning finns i lagen om medicinsk forskning (488/1999).

Den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården behandlar på ett principiellt plan etiska frågor som gäller hälso- och sjukvården och patientens ställning. Delegationen behandlar således inte enskilda personers fall, om det inte är fråga om ett fall som har en större betydelse för etiken inom hälso- och sjukvården. Delegationens publikationer har använts i stor utsträckning bl.a. inom grundutbildningen, påbyggnadsutbildningen och fortbildningen av yrkesutbildade personer inom såväl hälso- och sjukvården som socialvården. I service inom hälso- och sjukvården betonas i allt högre grad yrkesövergripande samarbete särskilt med socialvården, och detta har även återspeglats i de ärenden som delegationen har behandlat.

Beslutsfattandet inom social- och hälsovården inbegriper ofta principiella etiska frågor som tangerar bl.a. sociala värderingar i samhället, livsåskådning, fortplantning, hälsa och välmående. Av de ärenden som behandlats

inom den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården är t.ex. de etiska frågorna om hälsa och välmående, åldringars ställning och situationen inom mentalvårdsarbetet gemensamma för såväl socialvården som hälso- och sjukvården. Även om de etiska frågorna inom socialvården och hälso- och sjukvården i stor utsträckning är gemensamma, har vardera sektorn också särskilda egna etiska frågor att avgöra som gäller dess verksamhet.

Som stöd för en genomgripande social- och hälsovård som överspänner många yrkesgrupper behövs ett riksomfattande etiskt organ där moraliska och etiska frågor på området kan behandlas professionellt och mångsidigt. Men det är också nödvändigt att garantera befolkningen, dem som anlitar och dem som ordnar social- och hälsovårdsservice och andra aktörer möjlighet att följa den etiska diskussionen på området och, om de så önskar, delta i den.

Behovet av ett etiskt organ i anslutning till den riksomfattande servicen inom socialvården och till klientens ställning inom socialvården har lyfts fram i olika sammanhang. Etiska frågor behandlades i någon mån inom projektet Välfärdsstatens gränser som genomfördes under åren 2005—2006 vid Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården i samband med att programmet Välfärd 2015 utarbetades. Dessa frågor behandlades också övergripande och på bredare basis inom ramen för det arbete som socialvårdens principkommitté (1971) utförde och i någon mån i mitten av 1990-talet i samband med beredningen av reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna. I samband med beredningen av lagstiftningen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården betonades likaså etiska utgångspunkter.

2. Propositionens konsekvenser

Många stora strukturella och funktionella reformer som för närvarande genomförs har en betydande inverkan på hur medborgarna bemöts inom servicesystemet. Kommun- och servicestrukturprojektet och omstruktureringarna i kommunerna förändrar på många sätt verksamhetsfältet inom social- och häl-

sovården. I och med att beställar–utförar-modellen införs på bred basis lyfts också alldeles nya etiska frågor fram. De mångahanda samarbetsmodellerna för tjänster som erbjuds av privata och offentliga sammanslutningar och av organisationer samt en arbetsfördelning av ny typ breddar ytterligare mångfalden av olika professionella och etiska synvinklar inom social- och hälsovårdsservicen.

Den etiska diskussionen om att beakta människovärdet, övertygelsen och integriteten hos de personer som anlitar social- och hälsovårdsservice stärker dessa personers ställning och bidrar till att medborgarnas rättssäkerhet och grundläggande fri- och rättigheter tillgodoses.

Avsikten är att öka och upprätthålla den etiska diskussionen inom social- och hälsovården genom att uppgifterna för den nuvarande riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården breddas. En stärkning av den etiska värdegrund som social- och hälsovårdspersonalens verksamhet bygger på bidrar till att förbättra servicekvaliteten och utveckla kunnandet, men den lyfter också i större utsträckning in centrala moraliska och etiska frågor i den allmänna diskussionen. De etiska frågorna inom social- och hälsovården inbegriper i hög grad utövande av de grundläggande fri- och rättigheterna samt jämlikhet, rättvisa och människovärde. Det behövs också en etisk diskussion om den persons ställning som anlitar service liksom om personens delaktighet, synlighet och roll, samt om den ökande användningen av teknologi, tekniska hjälpmedel och informationsteknik inom service och skötsel.

Ett smidigt samarbete inom social- och hälsovårdsservicen och övergripande vård och hjälp ligger i alla parterns intresse. En gemensam behandling av etiska frågor inom social- och hälsovården stärker aktörernas gemensamma värdegrund.

Särskilt personer med psykiska problem och missbruksproblem, hjälpbehövande äldre och personer med olika slag av funktionsnedsättning behöver social- och hälsovårdens stöd för att klara sin vardag. De etiska frågorna konkretiseras särskilt vid möten med sårbara grupper, och när det gäller ställningen, rättigheterna, vården och omsorgen i

fråga om äldre med minnessjukdomar eller personer med funktionsnedsättning, personer som är bostadslösa, invandrare eller hör till en minoritet samt i fråga om hjälp som ges mot vederbörandes egen vilja. Etik hänger samman med vård- och servicesystemets allmänna kvalitet, mänsklighet och rättvisa.

Inom socialvården och hälso- och sjukvården finns det också separata etiska frågor att lösa som gäller de klienters eller kunders situation som omfattas av servicesystemet samt förebyggande åtgärder. Vid behandlingen av etiska frågor är det därför skäl att trygga att sådana etiska frågor får en ingående behandling genom att man sörjer för att tillräcklig sakkunskap finns till hands.

Avsikten är att den riksomfattande delegationen utöver de etiska frågor som är gemensamma för socialvården och hälso- och sjukvården också ska behandla etiska frågor som gäller enbart socialvården eller hälso- och sjukvården. Delegationen ska i sin verksamhet också beakta skillnaderna mellan socialvården och hälso- och sjukvården, samtidigt som verksamheten ska utsträckas till alla de sociala områden där det förekommer etiska problem.

Den riksomfattande delegation som ska behandla etiska frågor inom social- och hälsovården ska ta initiativ och ge utlåtanden och rekommendationer, samla in information och erfarenhet, förmedla internationell diskussion och erfarenhet och väcka samhällsdebatt om etiska frågor inom social- och hälsovården. Därför ska det i delegationen utöver företrädare för yrkesutbildad personal på området, dem som ordnar service och dem som anlitar service dessutom ingå sakkunniga som är insatta i samhällsfrågor och etiska frågor inom hälso- och sjukvården. Delegationen bestämmer om hur den är organiserad. Den kan tillsätta sektioner inom t.ex. socialvården eller hälso- och sjukvården eller dela in sig i sektioner enligt sakområde och tillsätta arbetsgrupper för beredning av ärenden.

2.1. Ekonomiska konsekvenser

En utvidgning av uppgifterna för den nuvarande riksomfattande delegation som behand-

lar etiska frågor inom hälso- och sjukvården så att de även omfattar socialvården har inga betydande ekonomiska konsekvenser. På längre sikt är syftet att främja den etiska diskussion som gäller tillgången till, ordnandet av och utvecklingen av social- och hälsovårdsservice och därigenom påverka utvecklingen av servicesystemets och tjänsternas innehåll och kvalitet.

2.2. Konsekvenser i fråga om organisation och personal

En utvidgning av de uppgifter som den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården har så att de även omfattar socialvården medför inte några direkta konsekvenser för personalen.

Den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården har av social- och hälsovårdsministeriets personal anvisats en arbetsinsats motsvarande tre årsverken, varav delegationens medicinska forsknings-etiska sektion förfogar över 1,5 årsverken. Reformen bedöms öka den arbetsinsats som den egentliga delegationen behöver till ca två årsverken. Avsikten är att det smärre behov av tilläggsresurser på 0,5 årsverken som reformen orsakar ska skötas genom en omfördelning av resurserna.

Genom reformen ändras tills vidare inte den medicinska forskningsetiska sektionens ställning, även om avsikten är att sektionens situation omvärderas senast i samband med revideringen av lagstiftningen om främjandet av användningen av provsamlingar av mänskligt ursprung i forskningssyfte, så kallad biobanksverksamhet.

2.3. Konsekvenser för medborgarna

I förslagen ingår inga ändringar i den materiella lagstiftningen om social- och hälsovården eller i kommunernas skyldigheter. Delegationen kan med sin sakkunskap stödja utbildningen och kompetensen hos yrkesutbildad personal inom socialvården och hälso- och sjukvården bl.a. genom publikationer och kurser.

Propositionen syftar till att stödja och vidareutveckla den etiska värdegrunden inom social- och hälsovården. Avsikten är att de etis-

ka principerna ska bli öppnare och tydligare både för dem som anlitar social- och hälsovårdsservice och för medborgarna.

Via gemensam diskussion kan gemensamma principer och spelregler skapas som, när de följs, kan få till stånd en aktivare och bättre verksamhet än när normstyrning tillämpas.

Syftet är att de utlåtanden och rekommendationer som den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården ger ska finnas tillgängliga för beslutsfattarna inom social- och hälsovården, för dem som ordnar och dem som anlitar tjänster, för utbildningsenheterna, för personalen på området och för medborgarna i ett offentligt data-nät.

3. Beredningen av propositionen

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården föreslog vid ingången av 2003 för social- och hälsovårdsministeriet att en etisk delegation inom socialvården ska inrättas. Förslaget ledde då inte till fortsatt beredning.

Huoltajasäätiö föreslog den 21 november 2007 för social- och hälsovårdsministeriet att det i anslutning till ministeriet ska inrättas en etisk delegation inom socialvården. Huoltajasäätiö ansåg att den etiska grunden inom socialvården i en tid av stora omvälvningar ska vara synlig och att dess hållbarhet ska värnas.

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Under beredningen av propositionen har man i stor utsträckning hört dem som ordnar service samt personalorganisationer och instanser som företräder undervisning, förvaltning och tillsyn inom social- och hälsovården. I de utlåtanden som lämnats har det ansetts nödvändigt att ett riksomfattande etiskt organ som behandlar etiska frågor inom social- och hälsovården inrättas. Finlands Läkarförbund ansåg i sitt utlåtande att en egen etisk delegation bör inrättas inom socialvården.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Vid social- och hälsovårdsministeriet pågår samtidigt med denna proposition flera lag-

stiftningsreformer och andra reformer som tangerar frågan om hur behandlingen av etiska frågor ska organiseras på såväl riksomfattande som regional nivå.

I samband med att de centrala lagarna inom social- och hälsovården revideras, en biobankslag stiftas och lagstiftningen om patientens ställning och klientens ställning inom socialvården delvis revideras är det skäl att bedöma hur de riksomfattande och regionala etiska kommissionernas uppgifter och ställ-

ning ska regleras framöver. Syftet är att den ställning som den nuvarande riksomfattande etiska delegationens medicinska forsknings-etiska sektion har ska stärkas senast i samband med reformen av biobankslagen.

Det är viktigt att etiska frågor som har samband med socialvården lyfts fram och behandlas när den ovan nämnda lagstiftningen utvecklas. Organiseringen av verksamheten föreslås i detta skede bli inkluderad i lagen om patientens ställning och rättigheter.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården

3 a §. Det föreslås att en ny 3 a § fogas till lagen. I den föreslagna paragrafen konstateras det att det finns en riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården och vilka uppgifter delegationen har. Enligt 1 mom. finns det i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet en riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården som på ett principiellt plan ska behandla etiska frågor som gäller social- och hälsovården samt klientens ställning inom socialvården och patientens ställning. Den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården är en lagstadgad delegation, och närmare bestämmelser om inrättandet av delegationen och om dess uppgifter ingår i lagen om patientens ställning och rättigheter.

Den etiska delegationen inom social- och hälsovården har som sin centrala uppgift att ta initiativ och ge utlåtanden och rekommendationer om etiska frågor samt att samla in information och erfarenhet, att förmedla internationell diskussion och erfarenhet och att även väcka debatt om etiska frågor inom social- och hälsovården. Delegationen kan också ge rekommendationer såväl till social- och hälsovårdsministeriet och personalen på området som allmänt om frågor som delegationen anser viktiga. Avsikten är att de uppgifter som den nuvarande riksomfattande etiska

delegationen inom hälso- och sjukvården har utvidgas så att de omfattar gemensamma etiska frågor som gäller social- och hälsovården, men också etiska frågor som gäller enbart socialvården.

Socialvården är omfattande och de etiska frågorna inom detta område är i stor utsträckning gemensamma med frågorna inom hälso- och sjukvården. Inom socialvården finns det dessutom egna etiska frågor att avgöra som gäller de sociala tjänsterna och verksamheten. Det är därför nödvändigt att säkerställa att de egna etiska frågorna inom socialvården behandlas i tillräcklig omfattning. Avsikten är att den etiska delegationen vid behov ska kunna tillsätta sektioner eller arbetsgrupper för beredning och behandling av olika ärenden.

1.2. Lagen om patientens ställning och rättigheter

2 a §. I paragrafens 1 mom. föreslås det en ändring genom vilken de uppgifter som den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården har utvidgas så att delegationen förutom gemensamma etiska frågor som gäller social- och hälsovården också ska behandla separata etiska frågor som gäller enbart socialvården eller hälso- och sjukvården. Som en följd av denna ändring föreslås det att delegationen också byter namn till den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården.

Systemen för socialvårdstjänsterna och hälso- och sjukvårdstjänster är nära förknippade med varandra. Genom att sektorerna administrativt har närmare sig varandra har behovet av gemensam behandling av också etiska frågor inom området ökat. Utöver detta finns det inom hälso- och sjukvården också egna etiska frågor att avgöra som gäller verksamheten inom området. Det är därför nödvändigt att i samband med reformen säkerställa att de egna etiska frågorna inom hälso- och sjukvården behandlas i tillräcklig omfattning. Avsikten är att den etiska delegationen vid behov ska kunna tillsätta sektioner eller arbetsgrupper för beredning och behandling av olika ärenden.

I 2 mom. föreslås det en teknisk ändring enligt vilken närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt den gällande lagen utfärdas närmare bestämmelser genom förordning.

2. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser och föreskrifter om den sammansättning och de uppgifter som den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården ska ha föreslås bli utfärdade genom förordning av statsrådet. Propositionen omfattar ett utkast till statsrådets

förordning om en riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården.

Syftet är att den nuvarande delegationen som tillsatts av statsrådet den 12 oktober 2006 ska fortsätta sin verksamhet till den 30 september 2010 då den fyraåriga mandatperioden utgår, dock så att statsrådet förordnar två nya medlemmar i delegationen och suppleanter för dessa. I den nuvarande riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården är etisk kunskap inom socialvården redan representerad.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt. Åtgärder som verkställigheten av lagarna förutsätter får dock vidtas innan lagarna träder i kraft.

I ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs dessutom att en hänvisning till den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården efter det att denna lag trätt i kraft avser den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården. Hänvisningar av detta slag finns bland annat i 3 och 17 § i lagen om medicinsk forskning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till lagen av den 22 september 2000 om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) en ny 3 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 a §

*Den riksomfattande etiska delegationen inom
 social- och hälsovården*

tande etiska delegationen inom social- och hälsovården, som finns i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet, finns i 2 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen.

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Närmare bestämmelser om den riksomfat-

2.

Lag**om ändring av 2 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 augusti 1992 om patientens ställning och rättigheter (785/1992) 2 a §, sådan den lyder i lag 333/1998, som följer:

2 a §

Den riksomfattande etiska delegationen inom social- och sjukvården

I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet finns det en riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården. Delegationen tillsätts av statsrådet för fyra år i sänder. Delegationen har till uppgift att på ett principiellt plan behandla etiska frågor som gäller social- och hälsovården och patientens och klientens ställning samt ge rekommendationer i dessa frågor.

Bestämmelser om delegationens sammansättning och närmare bestämmelser om dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En hänvisning till den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården någon annanstans i lag avser efter ikraftträdandet av denna lag den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 8 maj 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Paula Risikko*

2.

Lag**om ändring av 2 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 augusti 1992 om patientens ställning och rättigheter (785/1992) 2 a §, sådan den lyder i lag 333/1998, som följer:

Gällande lydelse

2 a §

Riksomfattande etisk delegation inom hälso- och sjukvården

Statsrådet tillsätter för fyra år i sänder en riksomfattande etisk delegation inom hälso- och sjukvården, som skall arbeta i anslutning till vederbörande ministerium och på ett principiellt plan behandla etiska frågor som gäller hälso- och sjukvården och patientens ställning samt ge rekommendationer i dessa frågor.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning.

Föreslagen lydelse

2 a §

Den riksomfattande etiska delegationen inom social- och sjukvården

I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet finns det en riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården. Delegationen tillsätts av statsrådet för fyra år i sänder. Delegationen har till uppgift att på ett principiellt plan behandla etiska frågor som gäller social- och hälsovården och patientens och klientens ställning samt ge rekommendationer i dessa frågor.

Bestämmelser om delegationens sammansättning och närmare bestämmelser om dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En hänvisning till den riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården någon annanstans i lag avser efter ikraftträdandet av denna lag den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Statsrådets förordning

om en riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till social- och hälsovårdsministeriets ansvarsområde föreskrivs med stöd av 2 a § 2 mom. i lagen av den 17 augusti 1992 om patientens ställning och rättigheter (785/1992), sådant det lyder i lag xx/2009, som följer:

1 §

Delegation

I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet finns det en riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården.

Delegationen kan vid behov tillsätta sektioner och arbetsgrupper och kalla permanenta eller tillfälliga sakkunniga.

2 §

Uppgifter

Förutom de uppgifter som föreskrivs i 2 a § 1 mom. i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och 3 a § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) ska delegationen

1) ta initiativ till och ge utlåtanden och rekommendationer om etiska frågor inom social- och hälsovården samt väcka en samhällsdebatt om dessa frågor,

2) bistå med sakkunnighjälp när social- och hälsovården och lagstiftningen på detta område utvecklas,

3) samla in och förmedla information om etiska frågor inom social- och hälsovården och om den etiska diskussion som förs på området i andra länder, bland annat med hjälp av olika publikationer, utbildning och annan motsvarande verksamhet,

4) följa utvecklingen inom social- och hälsovården och teknologins utveckling på detta område ur etisk synvinkel, och

5) behandla etiska frågor som gäller patientens ställning och rättigheter och klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

3 §

Sammansättning

Delegationen har en ordförande, en vice ordförande och högst 18 andra medlemmar. Var och en av de sistnämnda medlemmarna har en personlig suppleant. Statsrådet förordnar ordföranden och vice ordföranden samt medlemmarna och suppleanterna för fyra år i sänder.

Ordförande för de sektioner som arbetar i anslutning till delegationen utses bland delegationens medlemmar.

Medlemmarna ska vara insatta i etiska frågor inom social- och hälsovården. Medlemmarna ska representera åtminstone de uppfattningar som råder bland dem som anlitar och dem som ordnar service, hos yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården samt inom juridiken, forskningen inom social- och hälsovården och den etiska forskning som berör samhället. Av delegationens medlemmar ska minst fyra vara riksdagsledamöter.

Om delegationens ordförande, vice ordförande eller någon annan medlem eller suppleant avgår eller avlider under en mandatperiod, förordnar social- och hälsovårdsministeriet i stället för honom eller henne en representant för den återstående mandatperioden. Detsamma gäller en riksdagsledamot som är medlem av delegationen och som avgår från riksdagen eller skiljs från uppdraget som riksdagsledamot mitt under valperioden eller som inte längre väljs in i riksdagen.

Delegationen har en generalsekreterare, som utses av social- och hälsovårdsministeriet.

4 §

Arvoden och ersättningar till delegationen

Vid ersättning av resekostnader till den riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården, dess sektioner och sakkunniga tillämpas statens tjänste- och arbetskollektivavtal om ersättning av resekostnad.

5 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 .
Genom denna förordning upphävs förordningen av den 26 juni 1998 om en riksomfattande etisk delegation inom hälso- och sjukvården (494/1998) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter kan vidtas innan förordningen träder i kraft.

6 §

Övergångsbestämmelse

Den riksomfattande etiska delegation inom hälso- och sjukvården som statsrådet tillsatte den 12 oktober 2006 ska fram till den 30 september 2010 arbeta som riksomfattande etisk delegation inom social- och hälsovården, dock så att statsrådet kompletterar delegationen med ytterligare två medlemmar som är insatta i etiska frågor inom socialvården och med suppleanter för dem.